

Voorde

Voorde is een rustig dorp waar de geschiedenis en folklore nog altijd voelbaar zijn. Het ligt langs de Brakelsesteenweg, een belangrijke verbindingsweg tussen Ninove en Voorde, en is bekend om zijn groene, landelijke uitstraling. De beukenboomkapel, die midden in de velden ligt, fungeert als herkenningspunt op weg naar het drukke kruispunt “De Kalvaar”, ook wel “de vuile voorschoot” genoemd in de volksmond.

In het groen van het dorp liggen de kerk, de pastorie (nu privé), en het kasteel, waar kunstenaar Yves Rhyé woonde, beeldhouwde en schilderde. Deze drie gebouwen liggen op een steenworp afstand van de steenweg en vormen een pittoresk ensemble. Voorde is tevens het dorp van de “puitenrijders”, een volksvermaak uit vervlogen tijden waarbij men met levende kikkers op een kruiwagen zo snel mogelijk de finish trachtte te bereiken – natuurlijk mét kikker! Een ludiek beeld herinnert aan deze bijzondere folklore, die vandaag de dag nog steeds wordt gekoesterd.

Oppervlakte

503 Ha

Naam

Een mogelijke oorsprong van de plaatsnaam 'Voorde' is het Oeral-Keltische 'fuera-hutta', wat 'met paalwerk omgeven woongebied waar de mens beschermd is tegen wolven en andere gevaren van buitenaf' betekent. Hieruit zou het Nederlandse woord 'vrijheid' zijn ontstaan. 'Voorde' (in 1197 'Vorda') betekent in het Middelnederlands 'wad, doorwaadbare plaats'. Dit slaat waarschijnlijk op de vroeger nogal moerassige vallei van de Ophembeek, een klein zijriviertje van de Dender. In deze sterk ingesneden vallei is de nederzetting ontstaan en gegroeid.

Geschiedenis

Over de geschiedenis van Voorde in de periode vóór de 'hoge' of 'feodale' middeleeuwen zijn tot nu toe geen vaststaande gegevens beschikbaar. Was het een kleine landbouwnederzetting die in de Frankische tijd door de zich hier vestigende Germanen werd gesticht?

De oudste documenten die gewag maken van het dorp dateren uit de 12de eeuw. Zoals op veel plaatsen het geval was, zal ook Voorde tijdens de 'bevolkingsexplosie' van de 11de eeuw zijn uitgegroeid tot een klein landbouwdorp. Tijdens de feodale periode, toen elk dorpje een praktisch volledig op zichzelf aangewezen eenheid vormde, was deze latere gemeente het 'domein' van een plaatselijke adellijke familie.

Rond de burcht van de 'heren van Voorde' kwam een dorpskern tot ontwikkeling, maar latere omstandigheden (onder andere de weg Geraardsbergen–Aalst) hebben ervoor gezorgd dat de huisvesting zich in sterke mate verschoven heeft van de oorspronkelijke dorpskern naar de weg. De eigenaars van deze heerlijkheid, waarvan het oudst bekende lid Zeger van Voorde was, die leefde in 1202, sloten uiteraard huwelijken met leden van hun stand uit de naburige domeinen. Door het spel van de erfenissen kwam het domein in de 14de eeuw in handen van het geslacht Tedegemia, en later ook van de edelen van Gruuthuyse, prinses van Steenhuyze. In de 15de eeuw kwam het aan de familie van Idegem en van 1486 tot 1518 was het Roeland van Wedergrate die er de scepter zwaaid. De grafsteen van deze laatste, en die van zijn vrouw Katelijne van der Cameren, liggen trouwens nog steeds in de grond vlak voor de kerkdeur.

Daarna kwam Voorde in handen van Joris van der Meere, de eerste vertegenwoordiger van een familie die tot het begin van de 19de eeuw vastbleef houden aan het bezit van die heerlijkheid. De laatste heer van Voorde was de graaf van der Meere van Kruishoutem, die er nog heel wat rechten uitoefende die rechtstreeks uit de middeleeuwen stamden.

Zo bezat hij de rechtsmacht in alle graden, hield hij een feodaal hof waarvan een vijftigtal achterlenen afhankelijk waren, en wanneer er in de heerlijkheid een staldier werd geslacht, moest de eigenaar de tong aan de heer brengen, enzovoorts.

Tijdens de Franse periode (1794-1815) werden ook bij ons alle resten van het feodalisme afgeschaft. Baroniën, heerlijkheden, graafschappen... verdwenen en de moderne gemeenten werden opgericht.

Zoals eerder vermeld, ontwikkelde het 'moderne' dorp zich in de 19de en vooral de 20ste eeuw tot een typisch 'straatdorp', met lintbebouwing langs de weg Geraardsbergen-Aalst.

Beschermde monumenten / landschappen

- [Kapel Onze-Lieve-Vrouw ten Beukenboom](#) (Monument 27-05-1975)
- Orgel kerk Sint Pietersbanden (Monument 19-08-1980)
- [Kerk Sint Pietersbanden](#) met kerkhofmuur, pijlers en siervazen (Monument 16-01-1987)
- [Pastorie](#) (Monument 16-01-1987)
- [Kasteel Voorde](#) (o.a. ingangspoort, vaste brug, hoektorens, herenwoning) (Monument 16-01-1987)
- Omgeving kerk Sint Pietersbanden, pastorie, kasteel (Dorpgsgezicht 16-01-1987)

Wandelen in Voorde

Wil je nog meer te weten komen over Voorde? Klik [hier](#) en ontdek deze boeiende wandeling met heel veel extra info en foto's en ga zelf op stap!

☎ Contact informatie

• Toerisme (dienst)

hospitaalkapel

Burchtstraat 44
9400 Ninove

- o T [054 50 52 90](tel:054505290)
- o toerisme@ninove.be

Openingsuren

Vandaag open van 08:30 tot 12:00, van 16:00 tot 19:45
Morgen open van 08:30 tot 12:00

[Alle informatie](#)